

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- За даними Мінекономіки, станом на 30 листопада в Україні намолотили 62,5 млн. тонн зернових з площі 15 млн. га (98% до прогнозу). Всі пізні зернові вже обмолочені, наразі триває лише збір кукурудзи. На вказану дату зернової намолочено 26,8 млн. тонн з площі 5,1 млн. га (94% до прогнозу);
- За даними Інформаційно-аналітичного порталу АПК, станом на 4 грудня Україна з початку 2020/21 МР експортувала 22,219 млн. тонн зернових, що на 3,441 млн. тонн менше, ніж у тому ж періоді попереднього сезону. Зокрема, за кордон поставлено 12,021 млн. тонн пшениці (- 1,573 млн. тонн), 3,705 млн. тонн ячменю (+204 тис. тонн), 1,7 тис. тонн жита (-3,3 тис. тонн) і 6,028 млн. тонн кукурудзи (-2,115 млн. тонн). Крім того, експортовано 70,3 тис. тонн борошна зернових, що також на 88,2 тис. тонн менше відповідного показника попереднього сезону
- В Україні станом на 30 листопада аграрії посіяли основні озимі культури на площі 8 млн. га (97% до прогнозу). Зокрема засіяно пшеницею – 6,03 млн.га (99%); ячменем - 939,3 тис. га (99%); житом - 123,9 тис. га (93%);
- За даними Росгідромету, в Росії поганий стан озимих зафіксовано на 4,28 млн. га посівів, що становить 22% від площі сівби, причому на 2,42 млн. га озимі взагалі не зійшли. За даними на 25 листопада, озимі зернові культури на зерно та зелений корм в країні посіяно на 19,23 млн. га;
- За даними USDA, на 29 листопада в США зійшло 92% посівів озимої пшениці (89% рік тому), з них на «добре-відмінно» було оцінено 46% (52% в минулому році). 38% посівних площ в 48 аграрних штатах відчувають дефіцит вологи у верхньому ґрунтовому шарі (17% рік тому).
- Після рекордного попереднього тижня експортні продажі пшениці в США врожаю 2020 р. увійшли в «норму», опинившись, приблизно, в середині експертного діапазону очікувань (250-700 тис. тонн). Загальний обсяг експортних продажів пшениці США з початку поточного сезону збільшились на 11,3% над показниками минулого сезону;
- Австралійське бюро ABARES заявило, що з огляду на ідеальні умови для дозрівання врожаю у вересні і жовтні виробництво пшениці в сезоні 2020/21 складе 31,17 млн. тонн, що на 7,8% більше вересневого їх прогнозу. Бюро також підвищило прогноз виробництва ячменю до 11,96 млн. тонн проти 11,2 млн. тонн у вересневому прогнозі;
- Асоціація виробників комбикормів Таїланду (TFMA) на тендері закупила 54 тис. тонн (при плані 107 тис. тонн) фуражної пшениці у компанії Cargill за ціною 274,50 \$/тонна C&F з поставкою в березні;
- Зернова агенція Єгипту GASC на тендері 1 грудня закупила 60 тис. тонн української та 110 тис. тонн російської борошномельної пшениці з поставкою 26 січня - 05 лютого 2021 р. Ціни закупівлі становили 274,85 - 275,70 \$/тонна C&F. Останній раз GASC купував українську пшеницю на тендері 5 серпня 2020р. Попередній тендер агентство провело 26 листопада, закупивши на ньому 175 тис. тонн російської пшениці;
- Зернове агентство Туреччини TMO на тендері 4 грудня закупило 340 тис. тонн борошномельної пшениці з протеїном 12,5% за ціною 264,80 - 268,10 \$/тонна C&F і 60 тис. тонн з протеїном 13,5% за ціною 269,10 - 270,60 \$/тонна C&F. Ціни закупівлі нижчі, ніж на попередньому тендері, який відбувся 11 листопада. Вся пшениця - довільного походження і повинна бути відвантажена 8-25 січня 2021 р.

Динаміка міжнародних ринків

З початку грудня світовий зерновий ринок увійшов в зону підвищеної турбулентності. В той час, коли покупці вже не погоджувались платити за зерно ціни, що досягли кількарічних максимумів, продавці аж ніяк не хотіли їх знижувати. В результаті на провідних біржах, де торгівля ведеться не зерном, а ф'ючерсами, ціни минулого тижня все ж знизились, чому сприяло покращення погодних умов в основних країнах-виробниках, підвищення прогнозу врожаїв в південній півкулі і низка інших факторів. В той же час на спотовому ринку, що торгує реальним зерном, ситуація була менш однозначною. На деяких регіональних майданчиках ціни на пшеницю і кукурудзу теж знизилися, в той час як на інших, навпаки, зросли. Хоча зниження цін активізує попит, який останнім часом почав «просідати», водночас воно суттєво обмежує пропозицію, тож фізичний ринок перебував у пошуку нових цінових балансів.

Так, на CBOT в Чикаго грудневий ф'ючерс на м'яку червонозерну пшеницю, середня ціна якого в минулий понеділок становила 213,19 \$/тонна, в п'ятницю подешевшав до 208,12 \$/тонна. Так саме і на EURONEXT в Парижі: якщо 30 листопада грудневий пшеничний ф'ючерс торгувався тут по 210,25 €/тонна, то вже 4 грудня вона впала до 205 €/тонна .

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	251	254	252	255
Пшениця 11,5% пр.	250	252	251	254
Пшениця фуражна	244	248	246	250
Ячмінь	215	220	218	222
Кукурудза	225	230	227	232

Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	250	255	252,5	0,0%
Висівки пшеничні, FOB	136	140	138	0,0%

Грудневий ф'ючерс кукурудзи на CBOТ подешевшав не так стрімко: зі 165,19 \$/тонна в минулий понеділок до 164,17 \$/тонна в останній робочий день тижня. А от на EURONEXT ціна кукурудзяних контрактів за тиждень знизилася більш як на 6 євро - зі 193,50 €/тонна 30 листопада до в середньому 187,25 €/тонна в п'ятницю, 4 грудня.

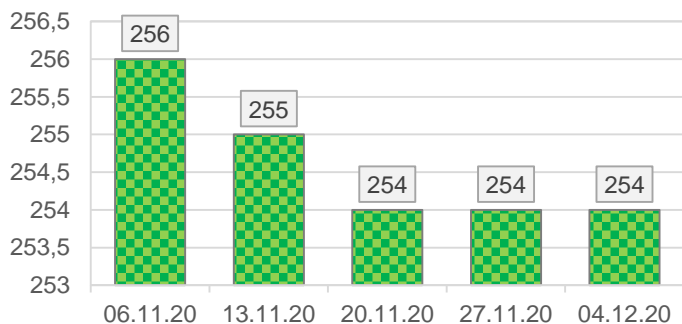
Ціни на українське борошно і пшеничні висівки

Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в. г., FCA	248	253	250	255
Висівки пшеничні, FOB	135	138	136	140

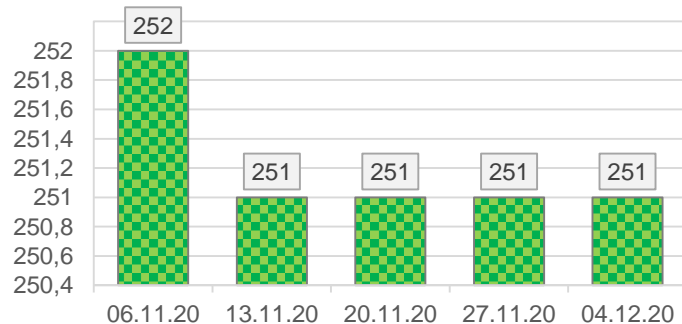
Ціни контрактів на зернові в основних портах країн-експортерів, період поставки грудень/лютий 2020

Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	252	255	254	-0,6%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	250	253	252	-1,0%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	250	252	251	0,0%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	255	258	257	-2,7%
Пшениця SRW, США NOLA	257	260	259	-3,7%
Пшениця Superior, Франція Rouen	256	258	257	-0,4%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	259	262	261	0,6%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	253	256	255	-0,2%
Ячмінь, Україна Чорне море	220	223	222	0,0%
Ячмінь, Франція Rouen	241	243	242	-1,2%
Кукурудза, Україна Чорне море	231	234	233	-2,1%
Кукурудза, США NOLA	206	216	211	-4,3%
Кукурудза, Франція Rouen	246	248	247	0,8%
Кукурудза, Румунія Constanța	242	245	244	1,7%
Кукурудза, Росія Чорне море	238	241	240	0,0%

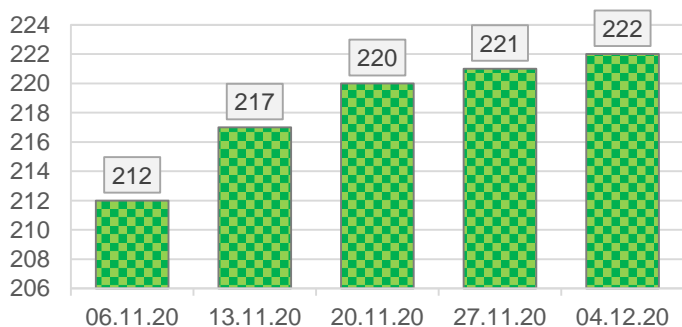
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця 12,5% протеїн, Україна FOB Чорне море

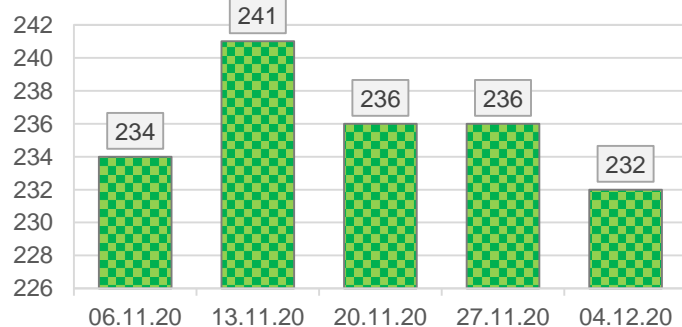
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця фураж, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Ячмінь, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Кукурудза, Україна FOB Чорне море

Динаміка ринку основних зернових культур

Цілковиту уяву про турбулентність глобального зернового ринку минулого тижня можна було скласти, спостерігаючи і за динамікою цін на вітчизняних торгівельних майданчиках.

В центрі різноспрямованих тенденцій перебувала пшениця, експортна вартість якої з початку грудня на FOB знизилася лише на 1 долар США, хоча ціни пропозиції залишилися в колишньому коридорі 246-255 \$/тонна. Так саме стабільними були і доларові ціни попиту в портах - в середньому 238 \$/тонна за продовольчі класи і 235\$/тонна за фуражну зернову.

Разом з тим, за даними моніторингу компанії «ПроАгро Груп», низка трейдерів і експортерів знизили закупівельні ціни як на елеваторах – на 200 грн./тонна, і в портах – на 100 грн./тонна порівняно з цінами кінця листопада. Хоча при цьому деякі покупці залишили ціни попиту на колишньому рівні, а подекуди навіть незначно їх підвищили. Пояснити ситуацію можна тим, що всі поточні експортні контракти закриті, контрактація пшениці ведеться здебільшого на поставки в січні-лютому, а передбачити, які ціни діятимуть на той час, наразі важко. Тож про всяк випадок, враховуючи конкуренцію на ринку і зниження попиту, компанії знижують ціни, хоча й розуміють, що при цьому обсяги закупівель зерна у сільгоспвиробників значно скоротяться, адже запаси пшениці у останніх тануть.

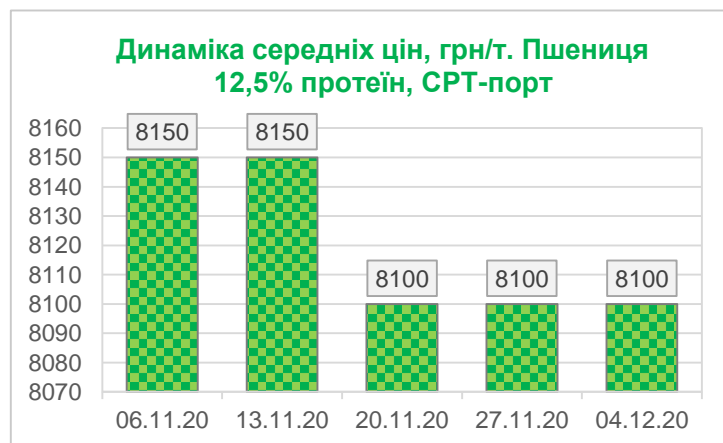
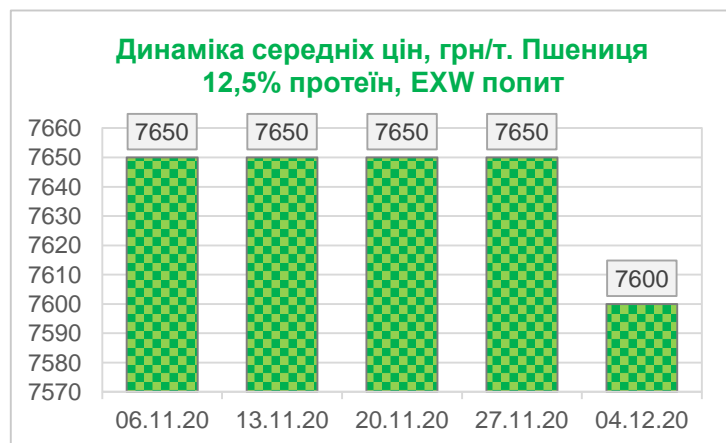
Про скорочення закупівель можна говорити і стосовно кукурудзи, яка на тлі зниження цін на FOB протягом тижня на 5-10 \$/тонна втратила в ціні на внутрішніх базисах в середньому 100-150 грн./тонна. Це вже призвело до скорочення обсягів пропозиції зернової на продаж з боку виробників.

Натомість «королем гори» минулого тижня був ячмінь, ціни на який зросли на 50-150 грн./тонна. Серед причин – підвищення цін експортної пропозиції, активний попит і обмежені обсяги зернової на продаж.

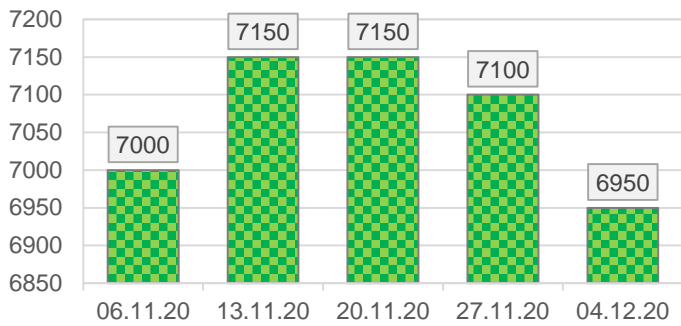
Також минулого тижня суттєво подорожчали пшеничні висівки, які взялися доганяти прогаяне ними підвищення цін на фуражне зерно. При цьому вартість пшеничного борошна знизилася в середньому на 100 грн./тонна відповідно до здешевлення зернової сировини.

Закупівельні ціни на ключові зернові культури				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Пшениця 12,5% пр.	7350	8000	7600	-0,7%
Пшениця 11,5% пр.	7300	7950	7550	-0,7%
Пшениця фураж	7250	7850	7450	-0,7%
Кукурудза	6550	7250	6950	-2,1%
Ячмінь	6750	7300	7050	2,9%
Ціна CPT-підприємство, грн./тонна				
Пшениця 12,5% пр.	7500	8150	7700	-1,3%
Пшениця 11,5% пр.	7450	8100	7650	-1,3%
Пшениця фураж	7300	8050	7600	-1,3%
Кукурудза	6750	7200	7000	-4,1%
Ячмінь	6800	7300	7100	2,9%
Ціна CPT-порт, грн./тонна				
Пшениця 12,5% пр.	7700	8200	8100	0,0%
Пшениця 11,5% пр.	7700	8175	8075	0,0%
Пшениця фураж	7650	8050	8000	0,0%
Кукурудза	7250	7450	7350	-1,3%
Ячмінь	7000	7400	7200	0,0%

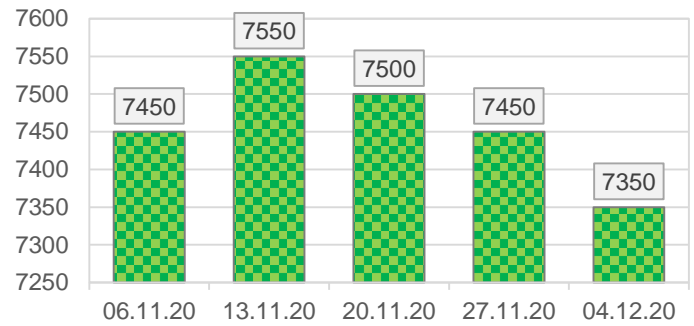
Ціни на ключові продукти переробки пшениці				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	9600	10600	10450	-1,4%
Борошно, перший сорт	9500	10400	10150	-1,5%
Висівки пшеничні	5050	5500	5400	22,7%
Ціна EXW пропозиція, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	9800	10750	10500	-0,9%
Борошно, перший сорт	9550	10500	10200	-1,0%
Висівки пшеничні	5150	5800	5450	22,5%

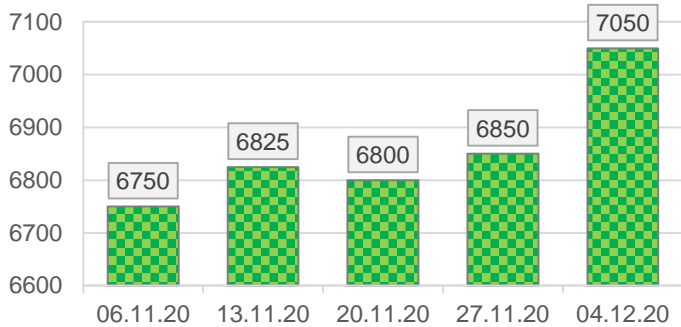
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, EXW попит**

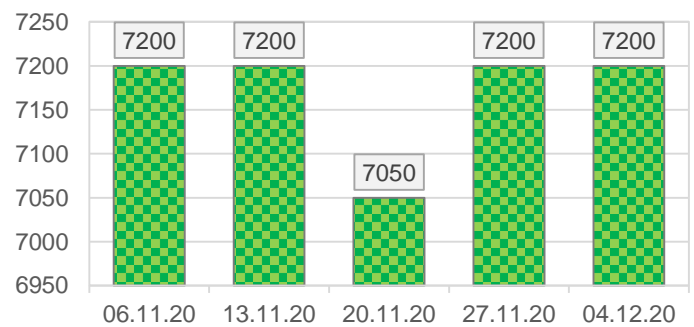
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, СРТ-порт**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, EXW попит**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт**

Динаміка ринку нішевих зернових культур

На внутрішньому ринку нішевих зернових в Україні, на відміну від основних культур, минулого тижня понижувальних тенденцій фіксувалося.

Навпаки, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», на всіх базисах закупівлі суттєво зросли ціни на сорго. Зважаючи на здешевлення комплементарної культури – кукурудзи, з цінами на яку ціни на сорго рухаються зазвичай в спільному тренді, причини подорожчання пояснити важко, окрім як збільшенням попиту.

Активізувався минулого тижня і попит на фуражний горох, який подорожчав на базисі переробних підприємств і в портах в середньому на 600 грн./тонна.

Ціни на решту нішевих зернових протягом минулого тижня залишалися стабільними.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Жито	5000	5800	5700	0,0%
Горох	7500	8000	7850	0,0%
Овес	4900	5400	5300	0,0%
Просо	5400	6000	5650	0,0%
Сорго	6400	6800	6600	10,0%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Жито	5250	6000	5750	0,0%
Горох	8200	9500	8500	6,3%
Овес	5600	6000	5750	0,0%
Просо	5900	6300	6100	0,0%
Сорго	6300	6800	6500	10,2%
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Жито	н/д	н/д	н/д	н/д
Горох	8200	9200	9000	4,7%
Овес	5800	6200	5850	0,0%
Просо	5950	6400	6300	0,0%
Сорго	6600	7100	6700	6,3%